

Wydział Zarządzania P.Cz.
Sekretariat

Wpł. dn. 19.02.2020

Recenzja

rozprawy doktorskiej mgra Roberta Golnika
pt. „Wpływ asymetrii przepływu informacji na zarządzanie jednostkami sektora
nowoczesnych usług biznesowych”
napisanej na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej
pod kierunkiem naukowym dr hab. inż. Beaty Ślusarczyk, prof. PCz

1. Podstawa prawna opracowania recenzji

Podstawą przygotowania recenzji jest pismo prof. dra hab. Felicjana Byloka, Kierownika Dyscypliny Naukowej Nauki o Zarządzaniu i Jakości, z dnia 18.12.2020 z informacją o powołaniu mnie decyzją Rady Dyscypliny Naukowej Nauki o Zarządzaniu i Jakości Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej na recenzenta w/w rozprawy oraz przysłany wraz z nim egzemplarz pracy.

Punktem odniesienia w opracowaniu recenzji jest artykuł 13. (ust. 1, 2) Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65 z 2003 r., poz. 595, z późn. zm.).

2. Ocena problematyki podjętej w pracy

Współczesne organizacje działając na globalnym i wysoce konkurencyjnym rynku muszą nieustannie dostosowywać formy swej działalności do nieustannie zmieniających się warunków występujących w otoczeniu. Rosnące skomplikowanie produktów, skracanie cyklu ich życia, nieustanny wzrost poziomu ich jakości oraz dokonująca się atomizacja rynku spowodowały, iż koniecznością stało się też ograniczanie zakresu działalności przez przedsiębiorstwa i koncentracja na obszarach związanych bezpośrednio z ich kluczowymi kompetencjami. Stąd też na przełomie lat 80. i 90. XX wieku organizacje zaczęły odchodzić od klasycznych sposobów funkcjonowania zakładających, iż realizacja procesów przedsiębiorstwa prowadzona będzie w określonym miejscu i czasie. Pojawiać się zaczęło wydzielanie pewnych procesów o charakterze pomocniczym, które nie są kluczowe z punktu widzenia ich sukcesu

rynkowego. Tego typu działania przyjmować zaczęły dwojaką formę. Pierwsza z nich to klasyczny outsourcing, czyli zlecenie na zewnątrz, w ramach długoterminowych kontraktów, części zadań uprzednio realizowanych wewnętrznymi siłami organizacji. Druga natomiast to tworzenie niezależnego podmiotu w ramach grupy kapitałowej realizującego procesy, który wydzielony zostaje z jednostek zależnych tj. centrum usług wspólnych. Ta druga forma realizacji procesów pomocniczych jest przedmiotem zainteresowania Autora dysertacji.

Mając świadomość znaczenia właściwych przepływów informacyjnych w kontekście funkcjonowania takich podmiotów Autor pracy podjął się oceny asymetrii przepływu informacji oraz jej wpływu na zarządzanie w jednostkach sektora nowoczesnych usług biznesowych. Ocenic należy, iż podjęty przez Doktoranta cel jest z jednej strony ambitny, z drugiej natomiast świadczy o umiejętności wyszukiwania przez Niego interesujących obszarów badawczych oraz podejmowania prób rozwiązania istotnych i aktualnych problemów naukowych.

3. Ocena merytoryczna zawartości recenzowanej rozprawy

3.1. Problem badawczy podjęty w rozprawie oraz jej temat i zakres

Kwestia umiejętności wyboru właściwego problemu badawczego jest niewątpliwie jednym z najistotniejszych elementów każdej pracy naukowej. Jest ona tym ważniejsza, iż niezwykle kluczowy jest wybór takiego obszaru badawczego, który umożliwił będzie wniesienie autorskiego wkładu w danej dyscyplinie naukowej, a jednocześnie dawał będzie perspektywę dalszego rozwoju naukowego. Spoglądając na recenzowaną dysertację z takiego właśnie punktu widzenia należy uznać, iż Doktorant we właściwy sposób uzasadnił dokonany przez siebie wybór (s. 7). Jednocześnie zauważyć należy, iż sformułowanie przez Autora problemu badawczego uzasadnia późniejsze wykorzystanie przez Niego metod i narzędzi badawczych przedstawionych w rozprawie.

Jeżeli chodzi o sam tytuł dysertacji, tj.: „*Wpływ asymetrii przepływu informacji na zarządzanie jednostkami sektora nowoczesnych usług biznesowych*”, to ocenić należy, iż został on sformułowany we właściwy sposób, a zakres merytoryczny zaprezentowanych w pracy analiz i badań w pełni odpowiada tytułowi.

Recenzowana rozprawa obejmuje swoim zakresem tak studia literaturowe jak i badania empiryczne dotyczące zagadnień związanych z kwestiami wpływu asymetrii informacyjnej na zarządzanie jednostkami sektora nowoczesnych usług biznesowych. Uznać należy, iż taki a nie inny wybór problemu badawczego, wykorzystana przez Autora metodyka badawcza jak i

zaprezentowana przez Niego wiedza dziedzinowa spełniają wymogi ustawowe stawiane rozprawom doktorskim. Zauważyć jednocześnie należy, iż sposób rozwiązania sformułowanego problemu badawczego jest interesujący, posiada istotne elementy nowości jak również jest źródłem nowej wiedzy w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości.

3.2. Cele dysertacji i hipotezy badawcze

Autor sformułował następujące cele pracy (s. 8):

- **cele główny:** „ocena asymetrii przepływu informacji oraz jej wpływu na zarządzanie w jednostkach sektora nowoczesnych usług biznesowych”,
- **cel teoretyczny:** „usystematyzowanie bieżącego stanu wiedzy na temat asymetrii przepływu informacji oraz dotychczasowych modelach zarządzania w podmiotach sektora nowoczesnych usług biznesowych”,
- **cel badawczy:** „wyszczególnienie charakterystycznych cech asymetrii przepływu informacji oraz określenie ich wpływu na rozwój centrów usług i decyzje zarządcze”,
- **cel praktyczny:** „identyfikacja występowania zjawiska asymetrii w wewnętrznych i zewnętrznych przepływach informacji oraz określenie kluczowych elementów zarządzania przepływem informacji poprawiających optymalizację podejmowanych decyzji w jednostkach sektora nowoczesnych usług biznesowych”.

Analizując sposób zapisu powyższych czterech celów dysertacji ocenić należy, iż zostały one sformułowane we właściwy sposób. Ich realizacja przyczynić się może do rozwiązania postawionego przez Autora problemu badawczego.

W nawiązaniu do celów pracy Doktorant postawił następującą hipotezę główną (s.8-9): „asymetria przepływu informacji istotnie wpływa na efekty decyzji gospodarczych na różnych poziomach zarządzania w jednostkach sektora nowoczesnych usług biznesowych”.

W nawiązaniu do hipotezy głównej Autor sformułował pięć hipotez pomocniczych (s. 9):

1. „Możliwe jest usystematyzowanie osiągnięć badawczo-rozwojowych oraz modeli zarządzania w kontekście podmiotów sektora nowoczesnych usług biznesowych”
2. „Możliwe jest wyodrębnienie powtarzających się symptomów zakłóceń przepływów informacji na różnych szczeblach zarządzania w centrach usług”
3. „Możliwe jest wskazanie grup pokoleniowych przeważających w sektorze nowoczesnych usług biznesowych oraz wyodrębnienie powtarzających się zachowań wspólnych dla tego środowiska”

4. „*Możliwe jest wskazanie charakterystycznych cech asymetrii przepływu informacji oraz określenie ich wpływu na zarządzanie w jednostkach sektora nowoczesnych usług biznesowych*”.
5. „*Dzięki stosowaniu odpowiednich technik, narzędzi oraz procedur możliwe jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania asymetrii przepływu informacji na zarządzanie w badanych jednostkach*”.

Ocenić należy, iż sformułowana hipoteza główna oraz hipotezy pomocnicze spójne są z celami oraz metodami badawczymi wykorzystywanymi w dysertacji.

Podsumowując, Doktorant w sposób poprawny i spójny sformułował cele rozprawy, a przyjęta hipoteza została udowodniona w drodze przedstawionych badań oraz analiz.

3.3. Metody badawcze oraz źródła informacji wykorzystywane w rozprawie

W procesie badawczym Autor recenzowanej pracy doktorskiej wykorzystuje właściwe metody badań jak również posługuje się dobrze dobranymi pozycjami literaturowymi oraz innymi źródłami naukowymi. Korzysta z (s. 8, 138):

- analizy literatury krajowej i zagranicznej dotyczącej problematyki asymetrii informacyjnej oraz sektora nowoczesnych usług biznesowych ,
- metody obserwacji,
- metody wywiadu,
- analizy dokumentów,
- metod statystycznych.

Analizując tak sposób doboru oraz wykorzystania przez Autora narzędzi i metod badawczych, jak również sposób oraz zakres sformułowanych na ich podstawie wniosków i konkluzji należy ocenić je w sposób jak najbardziej pozytywny.

3.4. Struktura dysertacji

Recenzowana praca to 201 stron tekstu głównego, słownik skrótów (1 strona), bibliografia (13 strony), spis tabel (1 strona), spis rysunków (2 strony), załącznik (4 strony) oraz streszczenie w języku angielskim (3 strony). Łącznie dysertacja liczy 231 stron. Ocenić należy, iż ma ona właściwą i odpowiednio przejrzystą strukturę.

Recenzowana praca podzielona została na wstęp, pięć rozdziałów oraz zakończenie. W pierwszej części (7 stron) zawarto m.in. uzasadnienie podjęcia przez Autora tematu, cele pracy, hipotezę główną oraz hipotezy pomocnicze, jak również przedstawiono zawartość poszczególnych rozdziałów. Rozdział pierwszy (40 stron) skoncentrowany jest na prezentacji zagadnień związanych z asymetrią przepływu informacji oraz jej znaczeniem we współczesnym przedsiębiorstwie. Kolejny rozdział (44 strony) zawiera rozważania teoretyczne na temat jednostek stanowiących sektor nowoczesnych usług biznesowych. Z kolei rozdział trzeci (37 stron) poświęcony jest zagadnieniom jednostek sektora nowoczesnych usług biznesowych.

Kluczowe dla całej dysertacji są dwa kolejne rozdziały tj. czwarty i piąty. Pierwszy z nich (31 stron), skoncentrowany jest na prezentacji założeń metodologicznych przeprowadzonych badań naukowych. Autor przedstawia w nim narzędzia jakimi posłużył się do zebrania obserwacji własnych, opisuje przebadane podmioty, ich cechy wspólne oraz strukturę respondentów. Rozdział piąty (31 stron), poświęcony jest prezentacji badań własnych i przedstawieniu w sposób wizualny wniosków płynących z pozyskanych danych. W głównej mierze skupiony jest on na analizie i ocenie wpływu asymetrii przepływu informacji na zarządzanie w jednostkach nowoczesnego sektora usług biznesowych.

Ostatnim elementem pracy jest zakończenie (7 stron), w którym Autor odniósł się do przeprowadzonych przez siebie badań i przedstawił wnioski końcowe wynikające z realizacji pracy.

Podsumowując ocenić należy, iż zaproponowana struktura dysertacji jest spójna z jej celami, w sposób sprawny przedstawia cały przeprowadzony proces badawczy jak również w sposób przejrzysty prezentuje wnioski wynikające ze zrealizowanych badań. Struktura pracy zasługuje również na wysoką ocenę w kontekście przyjętej przez Autora hipotezy głównej rozprawy.

3.5. Strona formalna rozprawy

Ocenić należy, iż Autor dysertacji posługuje w niej zrozumiałym językiem, a jakość takich aspektów jak skład tekstu, interpunkcja, stylistyka czy też wykorzystywane w niej elementy graficzne są generalnie rzecz biorąc na właściwym poziomie. Jednocześnie zauważyć należy, iż nie ustrzegł się On jednak pewnych błędów i usterek w procesie przygotowywania tekstu rozprawy. Poniżej przykłady kilku z nich:

- W sposobie zapisu celu teoretycznego pojawia się błąd gramatyczny. Zamiast „Celem teoretycznym rozprawy jest usystematyzowanie bieżącego stanu wiedzy na temat

asymetrii przepływu informacji oraz dotychczasowych modelach zarządzania w podmiotach sektora nowoczesnych usług biznesowych.”, powinno „modeli”.

- Tzw. „literówki” np. „Stantarek” (powinno być „Santarek” s. 20), „centrum usług” (s. 24), „usługgo” (s. 30), „centrum usługgo” (s. 100), „Autorskie prezentacja” (s. 50), „Technologieinformatyczne” (s. 237).
- Błędy w nazewnictwie np. „Time Quality Management” (s. 74) zamiast “Total Quality Management”, “ourcorcingu” zamiast “outsourcingu” (s. 100).
- Pojawianie się elementów, których nie powinno być w tekście np. pkt 2 w wyliczeniu na str. 111.
- Niezręczne wyrażenia „próba nie jest reprezentacyjna” (s. 144).
- Opis elementów rysunku 4.1. w języku angielskim, a nie polskim (s. 147).
- Wykorzystywanie na rysunkach kolorów powodujących małą czytelność niektórych z nich np. rys. 3.9 (s. 117) czy rys. 5.15 (s. 198). Z niewiadomych względów Autor wykorzystuje praktycznie wyłącznie odcienie koloru niebieskiego.
- Niska jakość niektórych rysunków np. rys. 2.2 (s. 71).
- Pozycje internetowe przytaczane wyłącznie za pomocą linków (s. 219-220).
- Nazwy anglojęzyczne pisane prosto, a nie kursywą np. s. 68.
- Spis treści niepotrzebnie pisany dużo mniejszymi czcionkami niż pozostały tekst (s. 3).

Podsumowując stwierdzić należy, iż Autor rozprawy, generalnie rzecz biorąc, rzetelnie podszedł do jej przygotowania, tak w wymiarze edytorskim jak i merytorycznym. Wskazane powyżej uwagi mają jedynie na celu pokazanie kwestii mogących podnieść, jakość tekstu w wymiarze technicznym. Podkreślić należy, iż nie wywierają one jednak większego wpływu na prowadzone w dysertacji przez jej Autora rozważania merytoryczne.

3.6. Kwestie oraz pytania dyskusyjne

W trakcie prowadzenia analizy treści recenzowanej pracy nasunęło się kilka uwag i pytań o charakterze polemicznym:

- Na str. 9, po ogólnym przedstawieniu charakterystyki próby badawczej, Autor pisze: „Dobrana próba odpowiada charakterystycznym właściwościom zbiorowości i może być uznana za reprezentatywną”. Rodzi się pytanie: jak należy rozumieć to stwierdzenie?

- Z kolei na str. 144 opisując bardziej szczegółowo próbę badawczą Autor stwierdza, że „W porównaniu do całego sektora próba nie jest reprezentacyjna ...”. Rodzi się pytanie: jak właściwie wygląda kwestia reprezentatywności próby badawczej?
- Na str. 136–137 Autor przedstawia cele rozprawy i hipotezy badawcze, chociaż zostały one już wcześniej zaprezentowane we wstępie rozprawy (s. 8-9). Rodzi się pytanie: jaki był cel takiego zabiegu?
- W tabeli 4.4 (s. 153) oraz w opisie na s. 202 Autor traktuje pokolenie Y i Z jako jedną grupę o wspólnych cechach charakterystycznych. Rodzi się pytanie: dlaczego i na jakiej podstawie? Ludzie należący do pokolenia Y i Z charakteryzują się całkowicie innymi cechami. Dostępnych jest cały szereg publikacji na temat występujących między nimi różnic.

4. Wnioski końcowe

Każda rozprawa doktorska powinna być potwierdzeniem dostrzegania przez jej Autora konkretnego problemu badawczego oraz umiejętności jego rozwiązania z użyciem odpowiednich metod badawczych. W przypadku recenzowanej dysertacji stwierdzić należy, iż Doktorant taką umiejętność posiada. W rezultacie praca o zaproponowanej przez Autora tematyce jak najbardziej może być przedmiotem przewodu doktorskiego w jednostce naukowej posiadającej uprawnienia naukowe w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości.

W swojej rozprawie Doktorant przeprowadził wiarygodne, poprawne metodycznie badania literaturowe i empiryczne oraz niezbędne analizy dotyczące oceny asymetrii przepływu informacji oraz jej wpływu na zarządzanie w jednostkach sektora nowoczesnych usług biznesowych. W rezultacie doprowadziły one do wniosku końcowego, potwierdzającego przyjętą hipotezę badawczą. Podsumowując:

- Recenzowana dysertacja napisana została pod względem merytorycznym w sposób poprawny. W swoich badaniach Autor umiejętnie wykorzystał dostępną literaturę przedmiotu oraz posłużył się właściwymi metodami prowadzenia badań, wykazując się tym samym wymaganymi umiejętnościami tak badawczymi jak i warsztatowymi.
- Zawartość recenzowanej rozprawy świadczy o znaczącym poziomie wiedzy Autora w zakresie analizy i badania wybranego przez Niego obszaru jak również dobrej znajomości przywoływanej literatury tematu.

- Praca zawiera elementy oryginalne, stanowiące o wkładzie Doktoranta w rozwój wiedzy na temat asymetrii przepływu informacji oraz jej wpływu na zarządzanie w jednostkach sektora nowoczesnych usług biznesowych, mogącej mieć zastosowanie tak w dalszych badaniach empirycznych jak również w praktyce.

Podsumowując, Autor rozprawy ma świadomość problemu badawczego oraz wie, co zamierza zbadać i jak należy to zrobić. Fakty te potwierdza zarówno sposób prowadzenia przez Niego analizy jak również logiczny ciąg Jego wywodów oraz sposób analizy przeprowadzonych badań.

Stąd też, biorąc pod uwagę powyższe spostrzeżenia uznać należy, iż **recenzowana rozprawa doktorska mgra Roberta Golnika spełnia wymogi stawiane rozprawom doktorskim** w myśl Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, artykuł 13, ust. 1–2 (Dz. U. Nr 65 z 2003 r., poz. 595, z późn. zm.). Czyli stanowi **oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, wykazuje odpowiednią ogólną wiedzę teoretyczną Kandydata w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej**. Biorąc pod uwagę powyższe wnioskuję o **przyjęcie recenzowanej rozprawy przez Radę Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej i dopuszczenie jej do publicznej obrony**.

